

OPINIA NR 20 - 28 października 2019

PYTANIE

Bardzo proszę o pomoc w zakresie wniosku skierowanego do Rady Gminy o udostępnienie informacji publicznej. Kto na niego odpowiada? Wójt Gminy czy Rada (jeżeli Rada to rozumiem, że odpowiedź podpisuje Przewodniczący Rady). Czy taki wniosek Rada przekazuje Wójtowi do wykonania, jeżeli tak to w jakiej formie-czy musi być to w formie uchwały?? – w takiej sytuacji co z terminem udostępnienia. Ogólnie co powinniśmy zrobić z wnioskami kierowanymi do Rady Gminy.

OPINIA

Z całą pewnością organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego czyli rada jest i należy go uznać ją podmiot obowiązany do stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 UDIP¹. Rada jako organ stanowiący podejmuje prawem przewidziane rozstrzygnięcia wyłącznie poprzez głosowania.

Rola przewodniczącego sprowadza się do podpisywania uchwał, i jako takie jego uprawnienia mają charakter głównie reprezentacyjny. Z całą pewnością nie może przewodniczący wypowiadać się w imieniu rady. Na to nie zezwalają przepisy ustrojowe samorządowe. Zakres uprawnień przewodniczącego ma charakter zamknięty. „W sytuacji, gdyby uznał, że nie może udostępnić wnioskowanej informacji, nie może załatwić wniosku w ramach swoich kompetencji przewidzianych przepisami prawa, tj. art 19 ust. 2 u.s.g.” (post. WSA w Rzeszowie z 3.1.2019 r. II SO/Rz, podobnie wyrok WSA w Rzeszowie z 17.12.2018 r., II SAB/RZ 97/18).

¹ Art. 4. 1. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności: 1) **organy władzy publicznej**, 2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych, 3) podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa, 4) podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, 5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

Oczywiście przewodniczący może się wypowiadać w imieniu rady, ale tylko i wyłącznie wtedy kiedy rada wyraźnie sformułowała swoje stanowisko w drodze uchwały, a tym samym kiedy rada podejmie uchwałę.

Wiele zależy też od tego z jaką formułą prawną działania będziemy mieli do czynienia w konkretnym przypadku, co było przedmiotem wniosku. Inaczej będzie wyglądała sytuacja, gdy w odpowiedzi na wniosek należy dokonać czynności materialno-technicznej, a inaczej jeżeli zaistnieje potrzeba wydania decyzji administracyjnej.

Przypomnę, że te dwie formy prawne działania w odpowiedzi na otrzymany wniosek stosuje się w następujących sytuacjach:

1. **Czynność mat. – techniczna: (nie decyzja)**

- a) udzielenie informacji publicznej.
- b) Informacja, że sprawa nie dotyczy informacji publicznej;
- c) Informacja, że Organ nie jest w jej posiadaniu;
- d) Informacja, że Odmienny tryb art. 1 ust. 2
- e) Poinformowanie, że nie jest podmiotem obowiązany
- f) Poinformowanie, że sprawa już załatwiona została
- g) Powiadomienia z art. 13 ust. 2,
- h) Powiadomienia z art. 14 ust. 2,
- i) Powiadomienia z art. 15 ust. 2.

2. **W drodze decyzji:**

- a) odmowa udostępnienia informacji publicznej (art. 5)
- b) umorzenie z art. 14 ust. 2 u.dip lub 105 k.p.a.
- c) odmowa udostępnienia informacji publicznej przetworzonej ze względu na brak wykazania szczególnej istotności z art. 3 /1/1 .

„Wskazania wymaga wobec powyższego, co podkreślił już Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 listopada 2013 r. sygn. akt I OSK 1695/13, że zarówno w orzecznictwie NSA, jak i WSA **było prezentowane stanowisko, zgodnie z którym Przewodniczący Rady Gminy był traktowany jako podmiot uprawniony do udzielenia informacji publicznej w rozumieniu art. 4 ust. 3 u.d.i.p.** (por. wyroki NSA z dnia 30.8.2012 r. sygn. akt I OSK 665/12 i z dnia 7.3.2012 r. sygn. akt I OSK 2445/11 oraz wyrok WSA w Gliwicach z 4.10.2011 r. sygn. akt IV SAB/Gl 52/11). Powyższe orzeczenia zapadły **jednak przed podjęciem uchwały 7 sędziów NSA z dnia 13 listopada 2012 r. sygn. akt I OPS 3/12** odnośnie reprezentacji gminy w postępowaniu

www.jawnosc.pl

www.jawnosc.samorzadu.pl

www.dostepdoinformacjiszkolenia.pl

Organizujemy szkolenia zamknięte dedykowane dla danej instytucji

WWW.EKSPERCISAMORZAD.PL

@jawnoscpl

przed sądem administracyjnym w sprawach skarg, których przedmiotem jest uchwała rady gminy. (...)Podkreślić należy, że przewodniczący Rady Gminy ma bardzo wąsko określone kompetencje ustawowe. Zgodnie z art. 19 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o samorządzie

gminnym, zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady” (wyrok WSA w Warszawie z 14.9.2016 r. II SAB/Wa 249/16). „Przewodniczący Rady Gminy – wobec enumeratywnie wymienionych w art. 19 ust. 2 u.s.g. kompetencji – **nie jest podmiotem zobowiązanym do udzielania informacji publicznej**” (uchwała 7 sędziów NSA z 13.11.2012 r., I OPS 3/12). Zatem z całą pewnością osoba przewodniczącego nie jest właściwa do rozpatrywania wniosków, w tym sensie, że nie jest podmiotem obowiązany do stosowania UDIP. Każdorazowo przewodniczący może komunikować wolę radę, która została wyrażona w drodze uchwały.

Jeżeli chodzi o wydawanie decyzji, w opinii sądów administracyjnych rada nie jest uprawniona do wydawania decyzji, i w takiej sytuacji **powinien działać w imieniu gminy wójt**. „Właściwym podmiotem do udzielenia informacji publicznej na podstawie art. 4 ust. 3 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 1 UDIP będzie odpowiedni organ władzy publicznej. Do kategorii tej niewątpliwie należą organy samorządu terytorialnego, a w niniejszej sprawie właściwy organ gminy. Natomiast właściwym organem do reprezentowania gminy jest co do zasady wójt”.

Podsumowując:

1. Przewodniczący rady nie jest podmiotem obowiązany do stosowania UDIP,
2. Przewodniczący może jednak oczywiście zakomunikować wolę rady, podpisując podjętą przez radę uchwałę, i przekazując ją wnioskodawcy.
3. Decyzję powinien w razie potrzeby podpisywać wójt, gdyż on co do zasady jest uprawniony do reprezentowania gminy na zewnątrz. Teoretycznie istnieje możliwość by decyzję wydała rada w formie uchwały, ale sytuacja taka może mieć miejsce wyłącznie wtedy, gdy pomiędzy wójtem a radą istnieje brak zgodności, lub rozbieżność stanowisko co do sposobu załatwienia wniosku.

Skrybiczne, 28.10.2019 r.,

dr Piotr Sitniewski